

Bruxelles, 8.10.2019
COM(2019) 463 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU

Raportul pe 2019 privind situația economică și socială a insulei Gozo (Malta)

RAPORTUL PE 2019 PRIVIND SITUAȚIA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A INSULEI GOZO (MALTA)

Fără a aduce atingere negocierilor în curs privind cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027 și în conformitate cu Declarația nr. 36 privind regiunea insulară Gozo, anexată la Tratatul de aderare a Maltei, guvernul Maltei a solicitat Comisiei, în februarie 2019, să prezinte Consiliului un raport cu privire la situația economică și socială a insulei Gozo și, în special, cu privire la disparitățile dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială dintre Gozo și Malta și să propună măsuri corespunzătoare care să permită o mai bună integrare a insulei Gozo în cadrul pieței interne.

Raportul evaluează stadiul de dezvoltare a insulei Gozo și evoluția disparităților din Malta. Acesta oferă o evaluare prin revizuirea tendințelor recente cu privire la o serie de dimensiuni și indicatori relevanți pentru dezvoltarea insulei Gozo, și anume demografia și piața forței de muncă, structura economiei și creșterea economică, geografia și accesibilitatea. În prezentul raport se oferă, de asemenea, o comparație a insulei Gozo cu restul Maltei și cu alte regiuni europene. În fine, raportul analizează modul în care politica de coeziune abordează nevoile de dezvoltare ale insulei Gozo.

Raportul utilizează statisticile regionale elaborate de Eurostat și de Biroul de statistică din Malta.

1. ANALIZA SITUAȚIEI ECONOMICE ȘI SOCIALE DIN GOZO

1.1. Situația geografică și utilizarea terenurilor

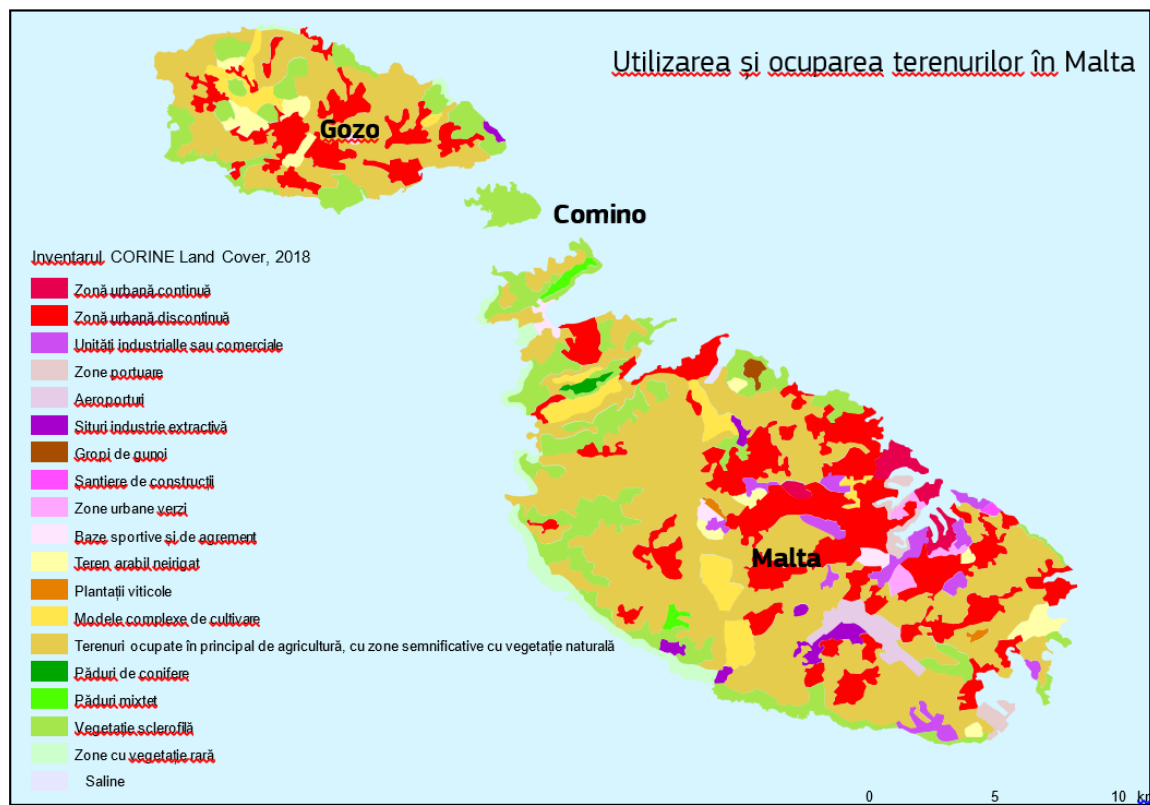
Insula Gozo este a doua ca suprafață și populație în arhipelagul maltez. Ea se situează la 5 km nord-vest de insula Malta. Insula Comino este situată între Malta și Gozo, la mai puțin de un kilometru distanță de Gozo, și este aproape nelocuită¹. Din punctul de vedere al utilizării și ocupării terenurilor², structura urbană reprezintă 21 % din zona Gozo și Comino, în timp ce terenurile agricole, zonele naturale și pădurile reprezintă 77,5 % din suprafață. Prin comparație, insula principală, Malta, prezintă un procent mai mare de utilizare a terenurilor pentru uz urban (23 %) și pentru unități industriale, comerciale și de transport (5,7 %) decât pentru agricultură, zone naturale și păduri (66,7 %). Utilizarea terenurilor reflectă densitatea mai mare a populației și gradul mai mare de industrializare din Malta în comparație cu Gozo, precum și rolul proeminent al agriculturii în economia din Gozo.

În ceea ce privește clasificarea sa statistică ca regiune, Malta este o țară, o regiune NUTS1 și o regiune NUTS2. La nivelul NUTS3, este împărțită în două regiuni: insula Malta și insulele Gozo și Comino.

¹ Când se menționează regiunea NUTS3, în raport se utilizează termenul „Gozo și Comino”, dar, deoarece Comino este în general nelocuită, raportul menționează Gozo pentru a descrie tendințele statistice.

² Cifrele sunt preluate din *2018 CORINE Land Cover Inventory* (inventarul terenurilor). Totalul acestor cifre nu ajunge la 100 % deoarece nu sunt avute în vedere unele clase reziduale, cum ar fi depozitele de deșeuri, șantierele de construcții etc.

Harta 1. Utilizarea și ocuparea terenurilor în Malta, Gozo și Comino

Sursă: CORINE Land Cover inventory 2018.

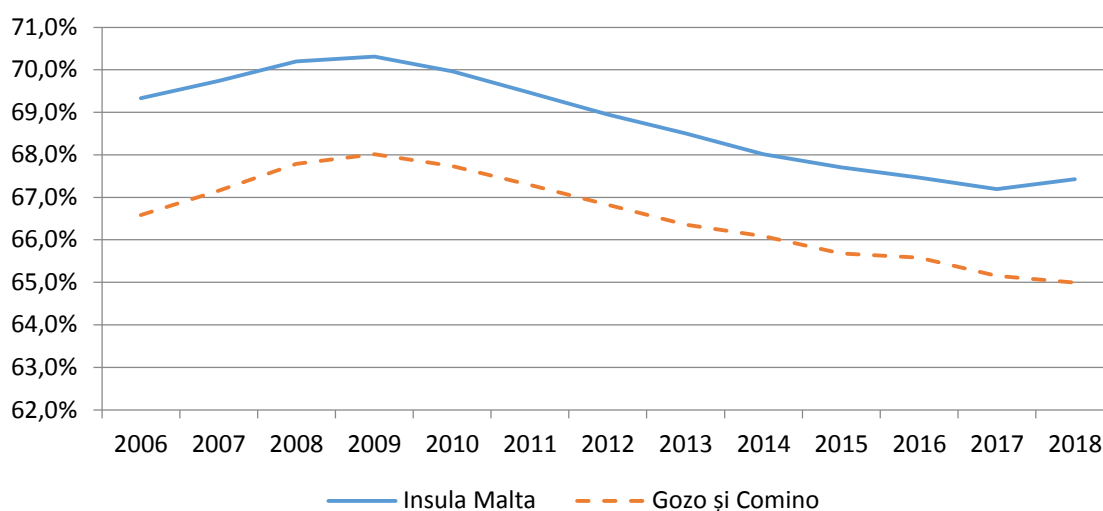
1.2. Populația

În ianuarie 2018, Gozo avea 32 723 de locuitori, reprezentând aproximativ 6,9 % din populația malteză. În 2018, densitatea populației insulei Gozo era de 474,5 locuitori pe km², aproximativ un sfert din densitatea înregistrată pe insula Malta (1 793,8 locuitori pe km² în același an). Aproximativ 21 % din populație trăiește în Victoria (cunoscut și sub denumirea de Rabat), cel mai mare oraș de pe insula Gozo.

În termeni absoluți, populația din Gozo a crescut cu aproximativ 1 700 locuitori din 2006 până în 2018. În termeni relativi, populația din Gozo a crescut cu o rată medie de 0,4 % pe an în perioada 2006-2018, comparativ cu o rată de creștere de 1,4 % (rezultând într-o creștere a populației cu 69 000 de locuitori) în cazul populației rezidente pe insula Malta în aceeași perioadă, care are la bază și o creștere semnificativă a migrației începând cu anul 2012. Această diferență de creștere a dus la o scădere a ponderii populației malteze care trăiește în Gozo, de la 7,7 % în 2006 la 6,9 % în 2018.

Printre factorii care au dus la această evoluție se numără și îmbătrânirea populației. Proporția populației în vârstă de cel puțin 65 de ani care locuiește în Gozo a crescut cu 8 puncte procentuale în perioada 2006-2018, în comparație cu o creștere cu 2 puncte procentuale pe insula Malta. Deși cele două regiuni înregistrează tendințe de îmbătrânire semnificative, ponderea populației în vârstă de muncă (15-64 de ani) pe insula Malta este în general cu 2 puncte procentuale (p.p.) mai mare decât pe insula Gozo.

Graficul 1. Evoluția ponderii populației în vârstă de muncă (15-64 de ani) față de populația rezidentă totală în regiunile Malta, Gozo și Comino, 2006-2018

Sursă: Eurostat

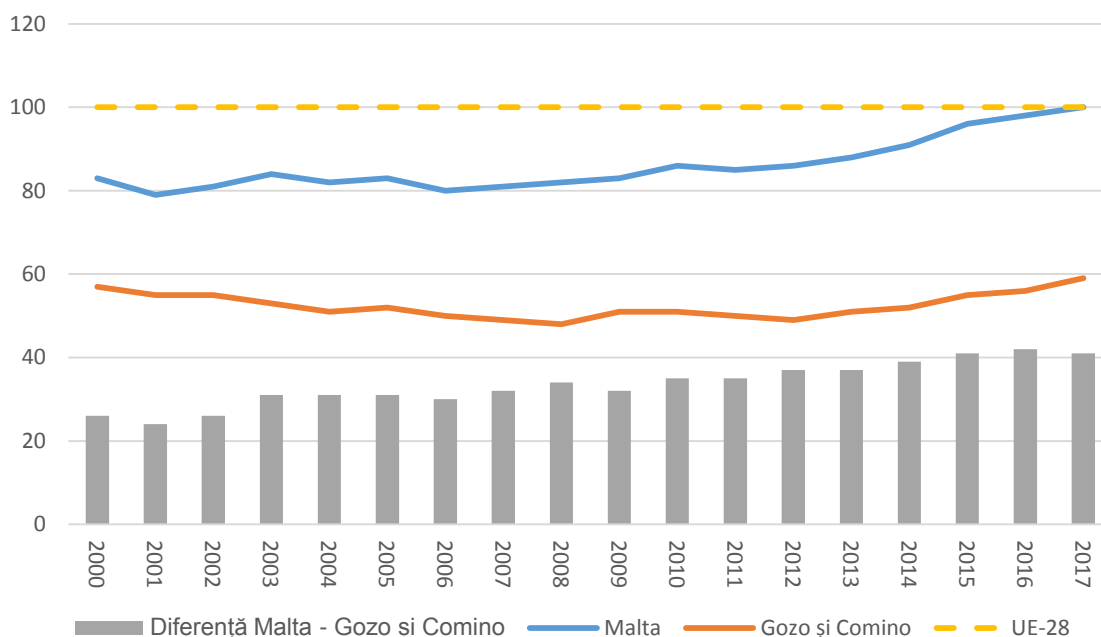
1.3. Dezvoltare economică

În 2017, PIB-ul pe cap de locuitor în Gozo la standardul puterii de cumpărare (SPC) a reprezentat 60 % din media UE-28, un nivel semnificativ mai scăzut decât cel din Malta, care se situează în mare în media la nivel de UE-28. În perioada 2000-2011, PIB-ul pe cap de locuitor pentru insula Malta a rămas sub media UE. Decalajul a început să scadă începând din 2012. Comparativ, PIB-ul pe cap de locuitor din Gozo a scăzut în raport cu media UE în perioada 2000-2007. Din 2008, această tendință de scădere a încetat. Din 2013, regiunea a început să se apropie de media la nivel de UE, deși într-un ritm mai lent decât cel al insulei principale.

Decalajul dintre cele două insule în ceea ce privește dezvoltarea economică s-a amplificat în perioada 2000-2017, de la 26 la 41 de puncte procentuale. Cu toate acestea, este de reținut faptul că apropierea relativă dintre cele două insule le permite lucrătorilor să facă naveta pe insula Malta, locuind în Gozo. De fapt, peste 20 % din forța de muncă rezidentă în Gozo lucrează pe insula Malta. PIB-ul pe cap de locuitor măsoară activitățile economice pe partea de producție și nu ia în considerare veniturile gospodăriilor. Prin urmare, bunăstarea economică reală a cetățenilor din Gozo este subestimată de către PIB-ul pe cap de locuitor.

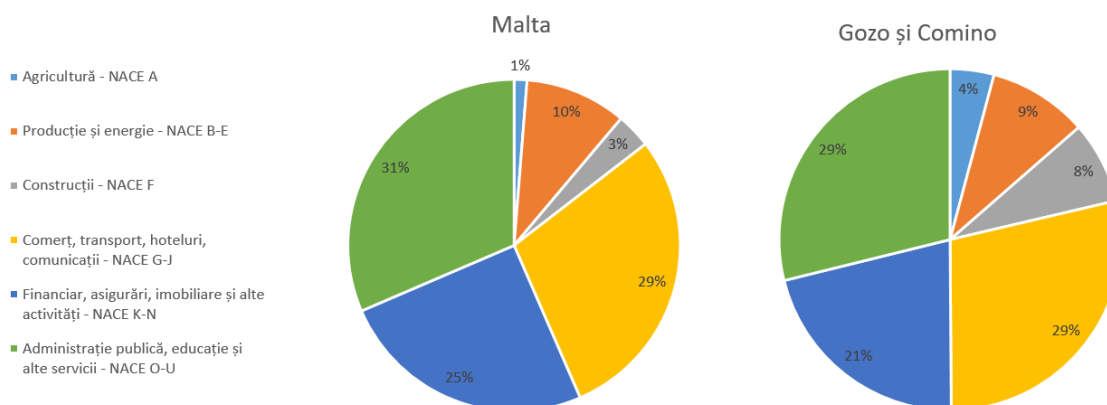
În ceea ce privește compoziția sectorială a valorii adăugate brute între cele două regiuni, față de situația de pe insula Malta, economia insulei Gozo se bazează, în general, mai mult pe sectorul agriculturii și pescuitului (+ 3 p.p.) și pe sectorul construcțiilor (+ 5 p.p.) și mai puțin pe sectoarele financiar, de asigurări, imobiliar și pe servicii de altă natură (-4 p.p.).

Graficul 2. Evoluția PIB-ului pe cap de locuitor la standardul puterii de cumpărare în regiunile Malta, Gozo și Comino, în perioada 2000-2017 (UE-28 = 100)

Sursă: Eurostat

Graficul 3. Compoziția valorii adăugate brute pentru 2016 în regiunile Malta, Gozo și Comino

Sursă: Eurostat

1.4. Piața forței de muncă

Evoluția ocupării forței de muncă a fost similară în Malta și Gozo în perioada 2015-2017, ratele anuale de creștere fiind cuprinse între 5 % și 6 %, iar Gozo înregistrând o creștere ușor mai mare a ocupării forței de muncă în perioada 2016-2017 față de Malta. Pe ambele insule, rata de ocupare a forței de muncă a crescut în aceeași perioadă, Gozo înregistrând o creștere mai rapidă (aproximativ + 4 p.p. pe an) în perioada 2015-2017 în comparație cu Malta. În 2017, rata de ocupare a forței de muncă din Gozo (74 %) a depășit rata de ocupare a forței de muncă din Malta (72 %).

Proximitatea celor două insule și frecvența legăturilor cu feribotul permit naveta din Gozo în Malta: dacă se compară rata de ocupare a forței de muncă în funcție de domiciliu cu rata de ocupare a forței de muncă în funcție de locul de muncă, de fapt, peste 3 500 de rezidenți din Gozo lucrează pe insula Malta, ceea ce reprezintă aproximativ 22 % din forța de muncă rezidentă.

Tabelul 1. Ocuparea forței de muncă în funcție de domiciliu și în funcție de locul de muncă în Malta, Gozo și Comino și rata de ocupare a forței de muncă

<i>Ocuparea forței de muncă în funcție de domiciliu</i>	2015	2016	2017	Creștere 2015-2016	Creștere 2016-2017
Malta	194 329	205 002	216 492	5,5 %	5,6 %
Gozo și Comino	13 901	14 678	15 677	5,6 %	6,8 %
<i>Ocuparea forței de muncă în funcție de locul de muncă</i>	2015	2016	2017	Creștere 2015-2016	Creștere 2016-2017
Malta	197 403	208 423	219 998	5,6 %	5,6 %
Gozo și Comino	10 827	11 257	12 171	4,0 %	8,1 %

<i>Diferență (navetiști)</i>	3 074	3 421	3 506
------------------------------	-------	-------	-------

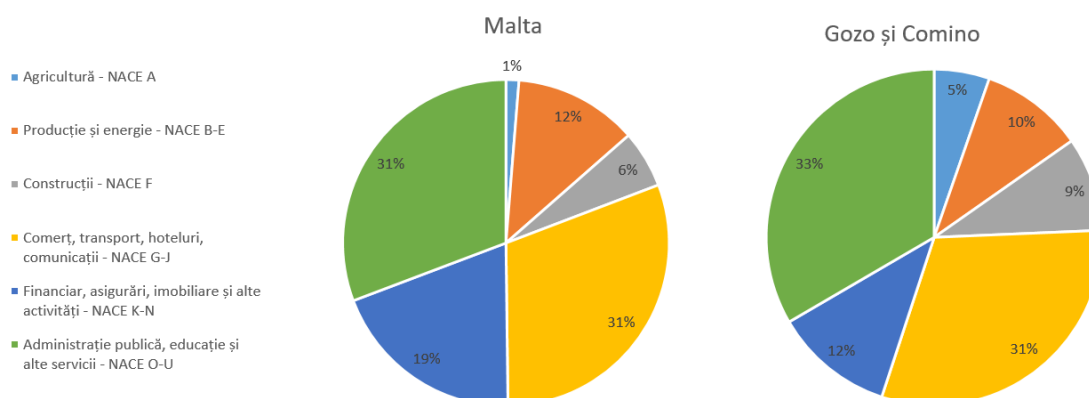
<i>Rata ocupării forței de muncă</i>	2015	2016	2017
Malta	69 %	71 %	72 %
Gozo și Comino	66 %	70 %	74 %

Rata de ocupare a forței de muncă calculată utilizând ca numitor populația cu vârste cuprinse între 15 și 64 ani.

Sursă: Biroul național de statistică, Malta și Eurostat.

Componenta forței de muncă de pe cele două insule este foarte similară cu componenta valorii adăugate brute: pe insula Gozo, sunt angajate în agricultură și pescuit cu 4 p.p. mai multe persoane și cu 3 p.p. mai multe în sectorul construcțiilor decât pe insula Malta, însă cu 7 p.p. mai puține persoane sunt angajate în sectoarele financiar, de asigurări, imobiliar și în servicii de altă natură.

Graficul 4. Compoziția ocupării forței de muncă pentru 2016 în regiunile Malta, Gozo și Comino

Sursă: Eurostat

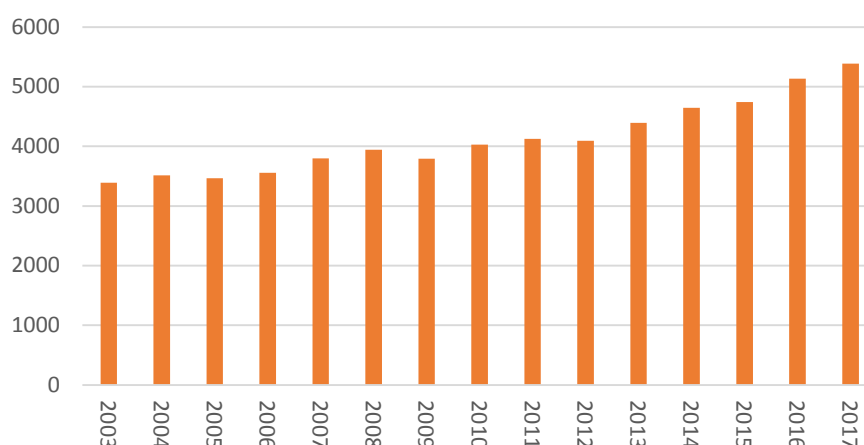
1.5. Accesibilitate și turism

Gozo se află la o distanță de 5,3 km față de insula principală. Călătoria cu feribotul între cele două insule durează aproximativ 30 de minute în condiții meteorologice bune. După cum s-a arătat mai sus, mulți angajați fac naveta între insula Gozo și insula principală, Malta, în special spre capitală, folosind conexiunile frecvente pe mare între cele două insule.

Numărul de pasageri maritimi între porturile Ċirkewwa din Malta și Mgarr din Gozo a crescut cu aproape 60 % din 2003 până în 2017 și cu aproape 34 % din 2010 până în 2017. Aceasta corespunde unei creșteri anuale medii a numărului de pasageri maritimi între cele două porturi cu 3,4 %, iar, în perioada 2013-2017, se observă o creștere mai semnificativă, cu o rată anuală de creștere de aproape 6 %.

Pe insula Gozo nu locuiesc doar navetiști, ea este, de asemenea, un obiectiv turistic. Ca și insula Malta, Gozo a înregistrat o tendință de creștere a numărului de turiști în perioada 2012-2017, deși într-o mai mică proporție (+33 % față de +36 %). Cu siguranță, numărul de turiști care vizitează și petrec cel puțin o noapte în Gozo și Comino este mai mic decât numărul de turiști care vizitează insula Malta. Cu toate acestea, în 2017, numărul de turiști a fost de trei ori mai mare decât populația care locuiește pe insula Gozo. În ceea ce privește oferta, capacitatea de cazare în Gozo a crescut mai rapid decât în Malta, de la 1 756 la 2 165 de unități între 2012 și 2017 (+ 23 %), față de aproximativ 40 000 de unități disponibile în Malta (+ 7 %). Cu toate acestea, durata șederii este, în general, mai scurtă: în medie, turiștii petrec 5 nopți în Malta și 3 nopți în Gozo și Comino.

Graficul 5. Evoluția numărului de pasageri între porturile maritime Ċirkewwa și Mgarr (mii)

Sursă: Eurostat

Tabelul 2. Numărul de turiști și de locuri de cazare în Malta și Gozo

Numărul de turiști	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Creștere 2012-2017	Creștere anuală medie
Malta	1 274 123	1 377 594	1 464 903	1 499 117	1 532 666	1 731 687	36 %	6,3 %
Gozo și Comino	73 585	83 051	86 644	86 951	86 866	97 781	33 %	5,9 %
Număr de locuri de cazare	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Creștere 2012-2017	Creștere anuală medie
Malta	38 187	40 895	39 473	40 217	39 163	40 762	7 %	1,3 %
Gozo și Comino	1 756	1 800	1 855	1 948	2 074	2 165	23 %	4,3 %

Sursă: Biroul Național de Statistică, Malta.

1.6. Comparație cu alte insule europene

În comparație cu alte regiuni insulare de dimensiuni similare (ca populație), PIB-ul pe cap de locuitor în Gozo și în Comino la SPC în 2016 a fost în general mai scăzut decât în alte insule, cu excepția regiunilor insulare din Grecia: Lesbos, Limnos, Ikaria, Samos și Chios. Cu toate acestea, Gozo și Comino reprezintă una dintre puținele regiuni insulare în care PIB-ul pe cap de locuitor a crescut, în special în perioada de după criza financiară (2009-2016).

Tabelul 3. Evoluția PIB-ului pe cap de locuitor la standardul puterii de cumpărare în regiunile insulare selectate (UE-28 = 100)

Țara UE	Regiune NUTS 3	2002	2009	2016	Rata anuală de creștere 2002-2016	Rata anuală de creștere 2009-2016
DK	Bornholm	88	87	89	0,1 %	0,3 %
ES	Fuerteventura	132	88	85	-3,1 %	-0,5 %
ES	Menorca	103	85	75	-2,2 %	-1,8 %
ES	El Hierro	72	87	65	-0,7 %	-4,1 %
ES	La Gomera	85	87	70	-1,4 %	-3,1 %
ES	La Palma	66	80	68	0,2 %	-2,3 %
FI	Åland	151	144	129	-1,1 %	-1,6 %
EL	Chios	66	73	50	-2,0 %	-5,3 %
EL	Zakintos	104	104	75	-2,3 %	-4,6 %
EL	Ikaria, Samos	65	79	51	-1,7 %	-6,1 %
EL	Ithaki, Kefallinia	89	94	60	-2,8 %	-6,2 %
EL	Lesbos, Limnos	64	74	51	-1,6 %	-5,2 %
MT	Gozo și Comino	55	51	56	0,1 %	1,3 %
SE	Gotlands län	98	93	92	-0,5 %	-0,2 %
UK	Hebridele Exterioare	88	88	76	-1,0 %	-2,1 %
UK	Insulele Shetland	135	127	133	-0,1 %	0,7 %
UK	Insulele Orkney	95	95	95	0,0 %	0,0 %

Sursă: Eurostat.

1.7. Disparități la nivel intern

În sensul prezentului raport, disparitățile regionale în cadrul regiunilor NUTS2 se măsoară prin utilizarea PIB-ului pe cap de locuitor la nivelul NUTS3. În cazul Maltei, insula Malta și insulele Gozo și Comino sunt două regiuni NUTS3 care fac parte dintr-o singură NUTS2, care coincide, la rândul său, cu țara.

Evident, disparitățile la nivel intern nu se pot evalua în cazul regiunilor NUTS2 fără subdiviziuni NUTS3. În plus, măsurile pentru calculul disparităților regionale sunt, în general, sensibile la numărul de zone NUTS3 din fiecare regiune NUTS2.

Din acest motiv, prezentul raportul utilizează 4 măsuri ale disparităților la nivel intern, având în vedere trei seturi diferite de regiuni NUTS2: 1) toate regiunile NUTS2 ale UE; 2) regiunile NUTS2 aflate în tranziție (în care PIB-ul pe cap de locuitor este între 75 % și 90 % din media UE); 3) regiunile NUTS2 cu o capitală, cu excepția regiunilor care nu dețin alte subdiviziuni NUTS3.

Cei patru indicatori sunt următorii:

- **Coefficientul de variație:** raportul dintre abaterea standard a tuturor NUTS3 și PIB-ul mediu pe cap de locuitor din NUTS2. Dintre cele patru măsuri,

acest indicator depinde cel mai puțin de numărul de regiuni NUTS3 din regiunea NUTS2 avută în vedere.

- **Indicele Gini:** un indice între 0 și 1, în care 0 corespunde unei situații de egalitate perfectă între regiunile NUTS3 și 1 unei situații în care tot PIB-ul este concentrat într-o regiune NUTS3.
- **Indicele Theil:** un indice care rezultă în valori tot mai apropiate de zero pe măsură ce se reduc disparitățile interne.
- **Raportul min/max:** un raport simplu între PIB-ul pe cap de locuitor în regiunea NUTS3 cu cea mai mică valoare și cel din regiunea NUTS3 cu cea mai mare valoare, ambele făcând parte din aceeași regiune NUTS2. Dintre cele patru măsuri, acest indicator este cel mai sensibil la numărul de regiuni NUTS3 din fiecare regiune NUTS2.

Cele mai bune poziții din clasamente corespund regiunilor cu niveluri scăzute de disparități interne: clasamentele se calculează în ordine crescătoare pentru coeficientul de variație, indicele Gini și indicele Theil și în ordine descrescătoare pentru raportul min/max.

Rezultatele pentru Malta sunt prezentate în tabelul 4.

La clasificarea **celor 237 de regiuni NUTS2** care au subdiviziuni NUTS3, indicele Theil și coeficientul de variație dau rezultate aproximativ similare pentru Malta (poziția 99 din 237 și, respectiv, poziția 86 din 237). Indicele Gini pare să subestimeze disparitățile economice din Malta (poziția 33 din 237), în timp ce raportul min/max pare să le supraestimeze (poziția 164 din 237).

Pozițiile din clasamentele **celor 46 de regiuni NUTS2 aflate în tranziție** prezintă o imagine puțin mai clară. Din nou, pe baza indicelui Theil și a coeficientului de variație se obțin poziții foarte apropiate pentru Malta (poziția 26 din 46 și, respectiv, poziția 24 din 46), indicele Gini plasează Malta pe poziția 11, în timp ce raportul min/max pe poziția 39.

În cele din urmă, Malta este, de asemenea, o **regiune-capitală**, prin urmare, o a treia selecție la nivel de regiuni o poziționează printre celelalte 15 regiuni-capitală din Europa cu mai mult de 1 regiune NUTS3. Conform coeficientului de variație, indicelui Gini și indicelui Theil, Malta se situează pe poziția 1, în timp ce, conform raportului min/max se situează pe poziția 2. Astfel, în general, Malta ocupă poziții mai bune decât toate celelalte regiuni-capitală din UE în ceea ce privește disparitățile interne.

Tabelul 4. Analiza comparativă a disparităților regionale în funcție de PIB-ul pe 2016 pe cap de locuitor pentru Malta, pe baza a 4 indicatori diferiți și a 3 clasificări diferite

Valorile celor 4 indicatori pentru măsurarea inegalităților regionale – Malta

Coeficientul de variație	Indicele Gini	Indicele Theil	Raportul min/max
0,11	0,03	0,01	0,57

Poziția ocupată de Malta în rândul tuturor regiunilor NUTS2 din UE cu mai mult de o regiune NUTS3 (237 de regiuni)

Coeficientul de variație	Indicele Gini	Indicele Theil	Raportul min/max
86	33	99	164

Poziția ocupată de Malta în rândul tuturor regiunilor NUTS2 în tranziție din UE cu mai mult de o regiune NUTS3 (46 de regiuni)

Coeficientul de variație	Indicele Gini	Indicele Theil	Raportul min/max
24	11	26	39

Poziția ocupată de Malta în rândul tuturor regiunilor-capitală NUTS2 din UE cu mai mult de o regiune NUTS3 (15 regiuni)*

Coeficientul de variație	Indicele Gini	Indicele Theil	Raportul min/max
1	1	1	2

*Regiuni-capitală ale următoarelor țări: BG, DK, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, MT, NL, PL, RO, SI și K.

Sursă: Calcule furnizate de DG REGIO, bazate pe datele Eurostat.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICII DE COEZIUNE ÎN GOZO

Pentru perioadele de programare 2007-2013 și 2014-2020, 11 % și, respectiv, 10 % din bugetul total disponibil în cadrul FEDR, FSE și FC s-au concentrat asupra investițiilor teritoriale în Gozo. Aceste cifre depășesc puțin proporția populației din Gozo (aproximativ 7 %), principalul obiectiv fiind reducerea disparităților față de Malta, astfel cum se raportează în capitolul 1.

Principalele domenii de investiții pentru perioada 2007-2013 au fost investițiile în competitivitate și în calitatea vieții și pregătirea cetățenilor pentru a obține mai multe locuri de muncă și o mai bună calitate a vieții, cuantumul total fiind de 107,3 milioane EUR. Pentru perioada 2014-2020, cuantumul plătit până la 1 mai 2019 a fost de 95,6 milioane EUR.

Intervențiile din Gozo acoperă o gamă largă de domenii, fiind investite bugete semnificative, de exemplu, în infrastructura rutieră, de transport, de apă și de energie din surse regenerabile, în instalațiile de gestionare a deșeurilor și în reabilitarea siturilor istorice, în special a orașului „Cittadella”, pentru care au fost dedicate 12 milioane EUR din fondurile UE. Gozo a beneficiat, de asemenea, de finanțare din FEPAM în sprijinul industriei pescuitului, pentru modernizarea instalațiilor de pescuit situate în porturile de pescuit desemnate, Mgarr și Xlendi, precum și pentru instalarea de noi echipamente conexe.

Prin intermediul a 79 de proiecte în valoare de 12,4 milioane EUR, FSE a sprijinit, de asemenea, creșterea participării la educație și formare profesională de calitate și axate pe piața forței de muncă, la orientarea profesională, la îmbunătățirea capacității de inserție profesională și de adaptare a forței de muncă, precum și la incluziunea socială a grupurilor dezavantajate.

Pentru următoarea perioadă de programare, 2021-2027, contribuția totală la nivel de UE a FEDER, a FSE + și a Fondului de coeziune pentru întregul arhipelag maltez³ se ridică la 672,8 milioane EUR, ceea ce reprezintă o scădere cu 5 % comparativ cu quantumul aferent perioadei 2014-2020, care s-a ridicat la 708 milioane EUR. Acest lucru reflectă procesul reușit de recuperare a decalajului față de media UE în ultimii ani. Discuțiile privind prioritățile în materie de investiții pentru programele din perioada de programare 2021-2027 se vor baza pe Raportul de țară al Maltei pentru 2019⁴ din 27 februarie 2019 și pe recomandările specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 9 iulie 2019. Aceasta nu aduce atingere chestiunii importante a cotei fondurilor care va fi alocată pentru Gozo/Comino.

3. CONCLUZII

Analiza statistică a acestui raport arată că diferențele de PIB pe cap de locuitor între Gozo și insula principală, Malta, au crescut ușor în timp. Există o serie de elemente care pot explica această tendință. Este important de remarcat faptul că insula Malta are o economie mai orientată spre servicii decât insula Gozo, care se bazează mai mult pe activități agricole, de pescuit și de construcții. Având această orientare economică diferită, creșterea economică a Maltei a depășit-o pe cea a insulei Gozo.

În ultimii ani, Gozo a reușit să ajungă la media de la nivelul UE mai rapid decât alte regiuni insulare din UE. Acest fapt se poate datora efectelor colaterale ale proximității față de insula principală, Malta, în special navetei și creșterii turismului în regiune.

Dacă se compară situația economică din Malta cu cea a altor regiuni din UE aflate în tranziție, disparitățile interne sunt la un nivel mediu în comparație cu celelalte regiuni aflate în tranziție.

Mai mult, ar trebui să se țină seama de faptul că PIB-ul pe cap de locuitor, ca indicator, subestimează bunăstarea economică reală a locuitorilor din Gozo, având în vedere proporția semnificativă de lucrători care fac naveta pe insula Malta.

³ Anexa XXIII la propunerea de Regulament al Comisiei - COM(2018) 375 final.

⁴ SWD(2019) 1017 final.

S-au înregistrat progrese în ceea ce privește accesibilitatea, atât în beneficiul turismului, cât și în beneficiul lucrătorilor din Gozo care fac naveta către Malta. Politica de coeziune a contribuit la acest succes prin investiții semnificative în infrastructurile de transport rutier și maritim, în instalații de energie și de îngrijire medicală, precum și prin sprijinirea renovării patrimoniului cultural.

În cadrul pregătirii acordului de parteneriat și a programelor operaționale aferente perioadei 2021-2027, autoritățile malteze sunt invitate să aibă în vedere investițiile și posibilele măsuri structurale necesare, atât la nivel național, cât și la nivelul insulei Gozo, în vederea reducerii decalajului în materie de PIB pe cap de locuitor. Continuarea cu succes a sprijinului acordat procesului de recuperare a decalajelor de către insula Gozo va depinde de luarea în considerare a particularităților acestei insule, inclusiv a îmbătrânirii rapide a populației.